

DOROTA ORSSON

ORCID: 0000-0003-0099-5856

Uniwersytet Szczeciński, Szczecin

dorota.orsson@usz.edu.pl

Polsko-niemiecka transgraniczna komunikacja specjalistyczna w ratownictwie medycznym – założenia projektu*

Słowa kluczowe

glottodydaktyka specjalistyczna, transgraniczna edukacja międzykulturowa, transgraniczne ratownictwo medyczne, język specjalistyczny

Keywords

technical foreign language instruction, cross-border cultural education, cross-border medical rescue service, technical language

Komunikacja międzykulturowa stanowi integralną część porozumienia społecznego i obejmuje szerokie spektrum wymiany informacji między jej uczestnikami. Współistnienie różnych środowisk kulturowych na obszarze danego państwa odbywa się w sposób naturalny, dowolny bądź wymuszony, gdy dane normy i postawy kulturowe mogą zostać podporządkowane normatywnym zasadom kultury dominującej lub kraju przyjęcia, lub gdy środowisko kultury mniejszościowej stanowi reprezentację grupy migracyjnej. Na dynamikę międzynarodowej wymiany kulturowej ma wpływ postępująca globalizacja. Pełną swobodę w przekraczaniu m.in. polsko-niemieckiej granicy umożliwiło porozumienie z Schengen¹

* Artykuł powstał w ramach projektu Interreg VA: Zintegrowane transgraniczne ratownictwo medyczne w Pomeranii/Brandenburgii (InGRiP).

¹ Układ z Schengen – porozumienie z 1985 r. znoszące kontrole na granicach wewnętrznych państw sygnatariuszy. Wskazany w porozumieniu obszar jest otwarty dla wszystkich członków Unii Europejskiej. Wynikająca z niego swoboda przepływu osób wewnątrz tzw. strefy Schengen dotyczy nie tylko obywateli państw będących jego sygnatariuszami, ale wszystkich osób o dowolnym obywatelstwie, które

znoszące kontrole i pozwalające na swobodne przemieszczanie się w dowolnym miejscu i czasie. Wzmocniony ruch turystyczny, możliwość podjęcia pracy po drugiej stronie granicy i w końcu zakupu nieruchomości sprawiły, że mieszkańcy tych terenów są wyjątkową międzykulturową grupą etniczną. Skorzystała ona z dobrodziejstwa modyfikacji przepisów unijnych i, wykorzystując sprzyjające warunki, wyznaczyła nowe granice intensywnego przenikania kultur tego obszaru.

Transgraniczna interakcja kulturowa ma charakter autonomiczny, ponieważ jest podyktowana indywidualnym wyborem i doświadczeniem w akceptacji norm i postaw, które w percepcji danej jednostki nie znajdują odzwierciedlenia w kanonie norm kulturowych kraju sąsiada. Bezpośredni transfer treści kulturowych pomiędzy mieszkańcami pogranicza umożliwiają przede wszystkim znajomość języka i motywacja do zgłębiania tego zagadnienia.

Obszar transgraniczny a sytuacja prawna

Nowa konglomeracja mieszkańców pogranicza i dynamiczny przepływ obywateli w obu kierunkach pojawiły się szybciej, niż państwa sąsiednie zdołały ostatecznie dostosować podstawowe systemy prawne opieki nad ludnością, przede wszystkim opieki zdrowotnej w nagłych przypadkach zagrożenia zdrowia i życia. Wszak zdrowie jest najważniejsze po każdej stronie granicy i nie różnicuje obywatelstwa ani kraju pochodzenia.

Mimo porozumienia z Schengen, mimo sukcesywnej modyfikacji granicy mentalnej między Polską a Niemcami, kiedy możemy czuć się równoprawni w naszej unijnej rzeczywistości, mimo powstania w 2011 roku umowy ramowej², istnieje nadal granica prawna i komunikacyjna, która uniemożliwia niezakłóconą interwencję ratowniczą w obszarze transgranicznym. Naziemne służby ratownicze mogą przeprowadzać czynności ratunkowe na terenie kraju sąsiada, jednak brak ostatecznych porozumień oraz przede wszystkim bariery komunikacyjne sprawiają, że nie istnieje obecnie jednolita i kompleksowa podstawa prawna dla transgranicznych interwencji ratunkowych. Dotyczy to również współpracy służb lotniczych ratownictwa medycznego.

Kompleksowo funkcjonujący transgraniczny transport powietrzny jest również uniemożliwiony przez brak doprecyzowanych stosownych porozumień pomiędzy Polską a Niemcami, które tak jak w przypadku ratownictwa lądowego normowałyby zasady podejmowania interwencji w nagłych przypadkach, współpracy z innymi służbami (policja, straż pożarna i in.) oraz opieki nad pacjentami obydwu państw. Brak ostatecznego porozumienia

przekraczają granice wewnętrzne na obszarze objętym porozumieniem. Polska stała się członkiem strefy Schengen 21.12.2017 r.

² Umowa ramowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym, podpisana w Warszawie dnia 21 grudnia 2011 r. Dz.U. 2013 poz. 678.

regulującego tę kwestię jest przede wszystkim zagrożeniem dla osób stale przebywających lub przemieszczających się w obszarze transgranicznym.

Międzykulturowa edukacja projektowa. Zintegrowane transgraniczne ratownictwo medyczne

Konieczność wprowadzenia zmian, zainicjowana umową ramową między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym, doprowadziła do rozpoczęcia w 2014 roku prac nad przygotowaniem projektu „Zintegrowane transgraniczne ratownictwo medyczne w Pomeranii/Brandenburgii”, który zakłada wdrożenie pilotażowych prac w kwestiach prawnych i organizacyjnych w obszarze ratownictwa medycznego, a także transgraniczną współpracę pomiędzy obywatelami i instytucjami administracji publicznej (dyspozytornie, departamenty społeczne, resorty spraw wewnętrznych, urzędy wojewódzkie i urzędy marszałkowskie).

Projekt został wprowadzony w życie w roku 2018 i otrzymał dofinansowanie z EFRR³ w ramach programu Interreg VA⁴, a realizuje go siedmiu partnerów, w tym Universitätsmedizin Greifswald, Klinik für Anästhesiologie – partner wiodący, Universität Greifswald, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Szczecinie, Landkreis Vorpommern-Greifswald/Eigenbetrieb Rettungsdienst, Gemeinnützige Rettungsdienst Märkisch-Oderland GmbH, DRF Stiftung Luftrettung Gemeinnützige AG, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Celem projektu jest w pierwszej kolejności, obok optymalizacji współpracy odpowiedzialnych instytucji i świadczeniodawców ratownictwa medycznego w obszarze wsparcia⁵, integracja oraz szeroko rozumiana edukacja międzykulturowa.

Polsko-niemiecka edukacja międzykulturowa wpływa przede wszystkim na sensybilizację wartości kulturowych kraju sąsiada, wspiera fachową akceptację instytucji i przyczynia się do zapewnienia bezpieczeństwa zdrowia i życia pacjentów obu krajów.

Do działań projektu należą: wdrożenie transgranicznej kooperacji podczas akcji ratunkowych, zmniejszenie barier językowych, stworzenie i wdrożenie wspólnej dwujęzycznej platformy komunikacyjnej oraz wspólne polsko-niemieckie szkolenia personelu

³ Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

⁴ Program Współpracy Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska w ramach celu „Europejska Współpraca Terytorialna” Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

⁵ Obszar wsparcia rozciąga się wzdłuż północnego odcinka polsko-niemieckiej granicy po obu stronach Odry i jej ujścia, pomiędzy ścisłym obszarem powiązań metropolii Berlina na południu i Bałtykiem na północy, na obszarze 42 162 km². Obszar wsparcia, zgodnie z obecną klasyfikacją NUTS 3, obejmuje następujące jednostki: powiaty Vorpommern-Rügen, Vorpommern-Greifswald oraz Mecklenburgische Seenplatte w Kraju Związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie, powiaty Barnim, Uckermark i Märkisch-Oderland w Kraju Związkowym Brandenburgia, województwo zachodniopomorskie (podregiony: koszaliński, szczecinecko-pyrzycki, szczeciński, Miasto Szczecin).

medycznego na nowoczesnych symulatorach medycznych, w nowo powstającym Centrum Symulacji na terenie bazy Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego w Międzyzdrojach. Projekt wdraża program pilotażowy. Dotychczas na pograniczu polsko-niemieckim nie było tego typu projektów, jest on więc podstawą i wzorem dla innych województw i landów, które pracują nad takimi rozwiązaniami. Osiągnięcia trwającego projektu będą mogły być również stosowane na każdej z granic.

Komunikacja transgraniczna – język sąsiada może uratować życie

Nawet najbardziej doprecyzowane przepisy prawne nie będą mogły zostać w pełni wdrożone i zrealizowane, jeśli podstawa kontaktu interkulturowego i międzynarodowego nie będzie miała zapewnionej podstawowej formy komunikacji, którą jest znajomość języka umożliwiająca zrozumienie.

Specyfika działań ratowniczych służb medycznych w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia opiera się na normatywnym postępowaniu diagnostyczno-czynnościowym. W części komunikacyjnej wymaga ono bezpośredniej wymiany informacji z pacjentem lub o pacjencie (tj. anamneza⁶), która może mieć decydujący wpływ na przeprowadzane czynności ratownicze. Wywiad medyczny z pacjentem obcojęzycznym, gdy nie ma do dyspozycji *lingua franca*, jest niepełny i może prowadzić do nieporozumień w trakcie wykonywania medycznych czynności ratunkowych. Korzystanie z translatorów, mimo możliwości uzyskania szybkiego wsparcia językowego, jest obciążone błędem semantycznym⁷ i kulturowym⁸.

Kolejnym etapem interwencji ratunkowej jest przekazanie pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym, podczas którego w sposób zwięzły dokonuje się opisu zdarzenia wypadkowego, stanu pacjenta, genezy urazu lub jednostki chorobowej oraz opisu przeprowadzonych czynności ratunkowych. Stworzenie bilingwalnej dokumentacji medycznej będzie wspierać komunikację podczas tego procesu, jednak wymaga również odpowiedniej znajomości języka obcego, by w sposób właściwy ją przygotować.

Podstawą miarodajnej realizacji treści projektu stała się więc przede wszystkim koncentracja na wprowadzeniu odpowiedniego, dostosowanego do wymogów projektu i kompetencji uczestników szkoleń językowych, innowacyjnego modelu nauczania.

Wyzwaniem okazało się zarówno przygotowanie lektora do prowadzenia zajęć, jak i materiału dydaktyczno-metodycznego języka specjalistycznego, charakterystycznego dla ratownictwa medycznego, który umożliwiłby przyswajanie treści językowych na poziomie

⁶ Wywiad medyczny.

⁷ Błędy, które powodują zakłócenia w przekazywaniu komunikatów językowych, m.in. *falsche Freunde* (dosł. fałszywi przyjaciele) – jednostki językowe występujące w zasobie języków, podobne lub identyczne pod względem formy, ale odmienne znaczeniowo.

⁸ Kultura językowa, kultura mowy, kultura słowa.

podstawowym. Zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Języków⁹ samodzielne użycie języka obcego umożliwi osiągnięcie kompetencji językowej przynajmniej na poziomie B1. Również w granicach tego poziomu wprowadza się język specjalistyczny. Naukę języka medycznego z tematyki opieki zdrowotnej rozpoczyna się już na poziomie A2.

Nie istnieje obecnie program nauczania specjalistycznego medycznego języka niemieckiego jako obcego na poziomie A0, tj. dla osób, które nigdy nie miały kontaktu z językiem niemieckim i chcą nauczyć się go od podstaw. Przygotowanie odpowiedniego modelu glottodydaktycznego wymagało więc nie tylko dostosowania materiału leksykalno-strukturalnego do powstającego programu. Niezbędne stało się odpowiednie merytorycznie przygotowanie osoby prowadzącej do nauczania treści specjalistycznych z obszaru ratownictwa medycznego. Ponieważ najlepszą weryfikację zasobów językowych, przede wszystkim form syntaktycznych oraz specyfiki aktów komunikacyjnych, umożliwia imersja z obszarem użytkowym, autorka opracowywanego modelu wzięła bezpośredni udział w pracach służb medycznych podczas wykonywania czynności ratunkowych, będąc jedną z osób zespołu ratownictwa medycznego.

Na podstawie informacji językowych zweryfikowanych w procesie ewaluacji było możliwe przygotowanie autorskiego modelu nauczania kompetencji językowej na poziomie podstawowym niemieckiego języka specjalistycznego w ratownictwie medycznym, którego zadaniem jest przygotowanie uczestników szkoleń do swobodnej kompetencji komunikacyjnej we wskazanym obszarze zawodowym¹⁰. Na podstawie frekwencji użycia autorka opracowała zakres niezbędnych struktur syntaktyczno-gramatycznych dla wskazanego poziomu, natomiast treści leksykalne zostały przygotowane w ramach prac grupy roboczej, w skład której weszli językoznawcy oraz polscy i niemieccy przedstawiciele służb medycznych. Tak powstały słownik został poddany dynamicznej modyfikacji podczas pracy dydaktycznej z uczestnikami szkoleń językowych.

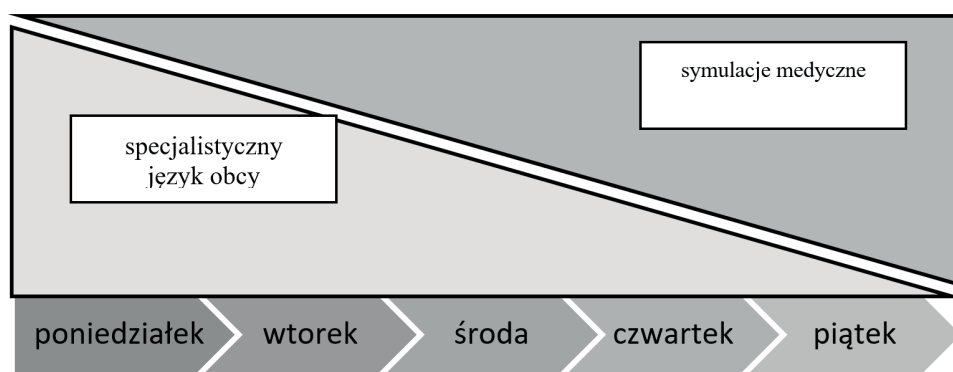
Polskie i niemieckie służby ratownicze wzięły udział w kursach językowych, których zadaniem było przygotowanie ich do udziału w bilingwalnym treningu symulacyjnym. Program szkoleń językowych obejmował podzielony na szkolenia tygodniowe 120-godzinny blok zajęć stacjonarnych, pomiędzy którymi udostępniono interaktywne wsparcie edukacyjne platformy e-learningowej. W celu zapewnienia efektywności oceny wprowadzonego modelu glottodydaktycznego wszystkim etapom jego wdrażania towarzyszyła ewaluacja triangulacyjna, umożliwiająca weryfikację wyników badawczych poprzez badanie wartości użytkowych wprowadzonego modelu glottodydaktycznego z punktu widzenia

⁹ ESOKJ (ang. Common European Framework of Reference for Languages, CEFR) – stopień znajomości języka obcego w określonej klasyfikacji sprawności językowych (mówienie, słuchanie, czytanie i pisanie) od A1 do C2.

¹⁰ Od pierwszego dnia szkoleń (zajęcia stacjonarne oraz kolejne fazy e-learningu) przeprowadzono na podstawie analizy wzorców Martina Fowlera oraz analizy SWAT ewaluację procesu dydaktyczno-metodycznego oraz treści programowych. Szczegółowy opis wyników stanowi treść aktualnie przygotowywanej publikacji.

przyjętych kryteriów, jakimi są ocena treści programu, metodyki i dydaktyki nauczania, przygotowania osoby prowadzącej i oferty edukacyjnej (zajęcia stacjonarne oraz platforma e-learningowa).

Wyniki ewaluacji pozwoliły na trwające w rzeczywistym czasie modyfikacje pierwotnych założeń metodyczno-dydaktycznych, uzupełnienie treści programowych, właściwe dostosowanie modelu do potrzeb komunikacyjnych uczestników szkoleń językowych oraz przede wszystkim do ustalenia właściwej relacji między ilością materiału językowego w danym dniu modułu szkoleniowego i ilością symulacji nagłych wypadków w ratownictwie medycznym (rys. 1).

Rysunek 1. Model relacji między ilością materiału językowego i ilością symulacji nagłych wypadków w ratownictwie medycznym

Źródło: opracowanie własne.

Szczegółowy opis modelu oraz wyników ewaluacji stanowi treść przygotowywanej obecnie publikacji.

Transgraniczna edukacja międzykulturowa

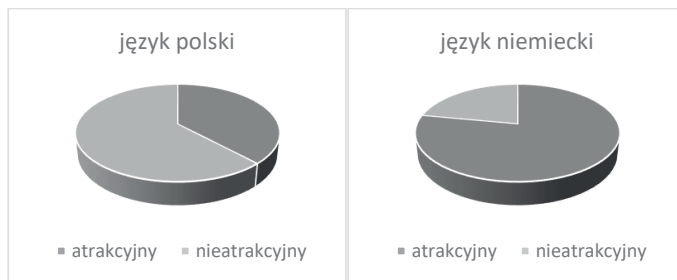
Znajomość specjalistycznego medycznego języka obcego pozwala na przeprowadzanie bilingwalnych czynności ratunkowych. Jednak sprawna kompetencja komunikacyjna musi zostać wsparta odpowiednią znajomością norm i postaw kulturowych, charakterystycznych dla sąsiedniego kraju, by zapewnić uczestnikom aktu komunikacji pełnowartościowe zrozumienie i wzajemny szacunek.

Edukacja międzykulturowa w ramach opisywanego projektu ma za zadanie nie tylko wpłynąć na pozytywną postawę osób wobec języka kraju sąsiada. Jej celem jest przedstawienie i wyjaśnienie zasad normatywnych w kulturze drugiego kraju, zarówno w przestrzeni

społecznej, jak i zawodowej. Konfrontacja z kulturą innej nacji, gdy nie istnieją uwarunkowania historyczne lub mentalne, daje szansę na pogłębienie indywidualnych wartości kulturowych. Jednak relacje międzykulturowe pomiędzy narodami z bagażem doświadczeń historycznych lub dysproporcje w postrzeganiu możliwości i panujących warunków bytowych mają zdecydowany wpływ na motywację, zaangażowanie i akceptację kultury innej nacji.

Według autorki badania opinii publicznej z 2019 roku¹¹ istniejące stereotypy we wzajemnym postrzeganiu przez mieszkańców Niemiec i Polski ulegają wprawdzie sukcesywnej modyfikacji i ponad połowa respondentów niemieckich i polskich ocenia stosunki między państwowe pozytywnie oraz deklaruje, by ich Państwa podejmowały współpracę. Niestety wspólna historia ma nadal tendencyjny wpływ na wzajemne relacje¹².

W ramach badań projektowych, w trakcie trwających szkoleń, przeprowadzono wśród uczestników zajęć językowych w miesiącach styczeń–wrzesień 2019 ankietzację mającą na celu uzyskanie informacji dotyczącej ich postawy wobec języka kraju sąsiada. Szczegółowe omówienie zebranych wyników zostanie przedstawione w przygotowywanej publikacji dotyczącej wymienionego modelu glottodydaktycznego edukacji języka specjalistycznego w ratownictwie medycznym. Na potrzeby niniejszego artykułu należy ograniczyć się jedynie do istotnej informacji, że atrakcyjność języka polskiego dla Niemców jest zdecydowanie niższa niż atrakcyjność języka niemieckiego dla Polaków (rys. 2).

Rysunek 2. Wynik ankietzacji przeprowadzonej wśród wybranej grupy respondentów
Ankietyzacja została przeprowadzona wśród polskich i niemieckich mieszkańców obszaru transgranicznego w dniach 1.12.2018–31.01.2019

Źródło: opracowanie własne.

¹¹ Agnieszka Łada, „Wspólny kierunek, różne perspektywy Polskie i niemieckie spojrzenia na wzajemne relacje oraz porządek światowy”, w: *Barometr Polska–Niemcy 2019. Badanie opinii publicznej Instytutu Spraw Publicznych (ISP), Fundacji Konrada Adenauera (KAS) i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej* (Warszawa: Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, 2019), 9.

¹² Tamże, 22.

Na uwagę zasługują wskazane kryteria oceny atrakcyjności danego języka, które respondenci wymieniali podczas badania, m.in.: dostęp do materiałów edukacyjnych, platform e-learningowych, możliwość podjęcia lepszej pracy na terenie krajów niemieckiego obszaru językowego, nawiązanie nowych kontaktów, narzucenie przez pracodawcę konieczności uczenia się języka sąsiedniego kraju, doświadczenia historyczne i w końcu brzmienie języka, postrzeganie stopnia trudności w jego przyswojeniu i in.

Zebrane wyniki nie zadziwiają, motywują jednak do intensyfikacji obecnie trwających scentralizowanych działań promocji języka polskiego, które pozwoliłyby przełamać stereotypy dotyczące języka polskiego jako obcego.

Na normy kulturowe, obok wymienionych już aspektów, mają również wpływ standardy zawodowe. Różnice w polskich i niemieckich uprawnieniach zawodowych ratowników medycznych nie są dogodnym czynnikiem wspólnych prac. Polscy ratownicy w stosunku do niemieckich kolegów mają zdecydowanie większą swobodę działań i zakres kompetencyjny (m.in. lista leków, które mogą podawać, ogólnokrajowe przepisy, jednolity sposób finansowania¹³). System interwencji ratunkowej w Polsce i w Niemczech jest również odmienny. Tym samym uczestnicy szkoleń odpowiedzieli na trudne wyzwanie udziału w pionierskich pracach projektowych o znaczeniu historycznym, mających na celu zwiększenie komfortu uczestnictwa w polsko-niemieckich akcjach ratowniczych oraz bezpieczeństwa pacjentów obu sąsiadujących krajów.

Podsumowując, należy stwierdzić, że najważniejszym wynikiem wspólnych prac projektowych jest kulturowa i prawna integracja obszaru polsko-niemieckiego ratownictwa medycznego, w której udział biorą zaangażowani partnerzy projektu oraz wyszkoleni fachowcy po obu stronach granicy. Bez względu na różnice językowo-kulturowe projekt zapewnia pionierskie działania tandemowe, których doświadczenia będą służyć każdym kolejnym aktywnościom związanym ze współpracą na terenie transgranicznym. Wyniki ewaluacji będą wspomagać kolejne projekty i przygotowywać zweryfikowany zakres treści niezbędnych do rozwijania dalszych obszarów integracji. Zaangażowanie pracowników polskich i niemieckich medycznych służb ratunkowych, wsparcie wszystkich partnerów projektu oraz sukcesywny postęp prac nad unormowaniem sytuacji prawnej ratownictwa medycznego tego rejonu stanowi kolejną ważną podwalinę polsko-niemieckiej integracji kulturowej.

Bibliografia

- Aalto, Nancy, Ewald Reuter. *Aspects of intercultural dialogue*. Köln: Saxa Verlag, 2006.
 Barmeyer, Christoph, Petia Genkova, Jörg Scheffer. *Interkulturelle Kommunikation und Kulturwissenschaft*. Passau: Verlag Karl Stutz, 2011.

¹³ Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. 2019 poz. 993.

- Bodziany, Marek. *Komunikacja międzykulturowa w wielonarodowych jednostkach wojskowych*. Wrocław: Wydawnictwo Uczelniane Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych imienia generała Tadeusza Kościuszki 2013.
- Bolten, Jürgen, Claus Ehrhardt. *Interkulturelle Kommunikation*. Sternenfels: Wissenschaft & Praxis, 2003.
- Hiller, Gundula Gwenn. „Schlüsselqualifikation Interkulturelle Kompetenz – ein Bildungsauftrag der deutschen Hochschulen?”. W: *Perspektiven interkultureller Kompetenz*, red. Wilfried Dreyer, Ulrich Hößler, 238–254. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2011.
- Houben, Ghislain, Lenie Kwan, Koen Vanhoof. “A knowledge-based SWOT-analysis system as an instrument for strategic planning in small and medium sized enterprises”. W: *Decision support systems 26*. Department of Applied Economics, Limburg University, Universitaire Campus, Diepenbeek, Belgium, 1999, 125–135. Dostęp 24.08.2019. http://intra.tesaf.unipd.it/pettenella/Corsi/ReaserchMethodology/Documents/SWOT_Analysis_Houben_et_al.pdf.
- Łada, Agnieszka. „Wspólny kierunek, różne perspektywy. Polskie i niemieckie spojrzenia na wzajemne relacje oraz porządek światowy”. W: *Barometr Polska–Niemcy 2019. Badanie opinii publicznej Instytutu Spraw Publicznych (ISP), Fundacji Konrada Adenauera (KAS) i Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej*. Warszawa: Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny SIM, 2019. Dostęp 24.08.2019. http://fwpn.org.pl/assets/Aktualnosci/2019/2019_05_28_Barometr2019/wspolny-kierunek-rozne-perspektywy-polskie-i-niemieckie-spojrzenia-na-wzajemne-relacje-oraz-porzadek-swiatowy-barometr-polska-niemcy-2019_pl_1559211115.pdf.
- Reynolds, Sana, Valentine Deborah. *Komunikacja międzykulturowa*. Warszawa: Wolters Kluwer Polska, 2009.
- Straub, Jürgen, Arne Weidemann, Doris Weidemann. *Handbuch interkulturelle Kommunikation und Kompetenz*. Stuttgart: Metzler, 2007.

Polsko-niemiecka transgraniczna komunikacja specjalistyczna w ratownictwie medycznym – założenia projektu

Streszczenie

W dobie postępującej globalizacji, zacierającej fizyczne granice pomiędzy państwami sąsiadującymi, wymiana kulturowa stanowi integralną część relacji międzynarodowych. Treści i wartości kulturowe są reprezentatywne dla danej nacji. Podobieństwa tożsamości kulturowej zbliżają, przeciwieństwa wzbudzają ciekawość lub zostają odrzucone. By wartości kulturowe odmienne dla naszej akceptacji postaw mogły zostać przez nas uznane, niezbędna staje się bezpośrednia lub interakcyjna edukacja międzykulturowa, której zadaniem jest przede wszystkim oswojenie z odrębnością kulturową przedstawicieli innego środowiska kulturowego oraz modyfikacja negatywnych postaw wobec treści dla nas innych. Obok różnorodnych aktywności mających na celu wymianę i edukację kulturową, bardzo ważne miejsce zajmuje język będący nośnikiem wszelkich informacji. Jeśli dotyczą one zdrowia i życia ludzkiego, edukacja międzykulturowa staje się niezbędną częścią porozumienia międzynarodowego i stanowi podstawę dbałości o bezpieczeństwo pacjentów. W artykule przedstawiono działania podjęte w ramach projektu Interreg VA, mające na celu m.in. edukację międzykulturową w polsko-niemieckim obszarze transgranicznym.

Polish-German cross-border technical communication in the medical rescue service – Assumptions of the project

Summary

In the age of progressive globalization which blurs physical borders between the neighbouring states, the cultural interchange constitutes an integral part of international relations. The cultural content and values are representative for a given nation. The similarities of the cultural identity bring nations closer, while the opposites arouse their interest or are rejected. In order we could recognize cultural values that differ from the attitudes we accept, a director interactive cross-cultural education becomes indispensable, primarily intended to familiarize people with the cultural distinctness of members of a different cultural milieu, and to modify their negative attitudes toward the content that is other to them. Alongside a variety of activities aimed at cultural exchange and education, of particular importance is language being a vehicle of any conveyed information. If this information concerns human health and life, the cross-cultural education becomes an indispensable part of the international agreement and constitutes a basis of the care of the patients' safety. The article discusses the activities undertaken within the project Interreg VA, aimed, among others, at a cross-cultural education in the Polish-German cross-border area.

Cytowanie

Orsson, Dorota. „Polsko-niemiecka transgraniczna komunikacja specjalistyczna w ratownictwie medycznym – założenia projektu”. *Studia Językoznawcze. Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny* 20 (2021): 105–114. DOI: 10.18276/sj.2021.20-08.